

Integrationsministeriet
Holbergsgade
København K

København, den 19. november 2008
J.nr. 31-5

Om: Dansk Røde Kors' bemærkninger til Lovforslag nr. L 69 til Lov om ændring af udlændingeloven (skærpet meldepligt for udlændinge på tålt ophold, styrket kontrol med overholdelse af påbud om at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted samt forhøjelse af strafferammen for overtrædelse af en pålagt meldepligt eller et påbud om at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted), ministeriets j.nr. 2008/4009-93.

Dansk Røde Kors finder det dybt bekymrende, at der overvejes så indgribende tiltag overfor en lille gruppe mennesker. Der er, efter Dansk Røde Kors opfattelse, tale om forhastede tiltag udløst af en konkret enkeltsag. Dansk Røde Kors opfordrer til, at der foretages nærmere undersøgelser af området, inden der foretages ændringer af udlændingeloven, der vil få voldsomme konsekvenser for denne gruppe mennesker på tålt ophold, som befinder sig i en vanskelig situation af meget forskellige årsager.

Dansk Røde Kors skal samtidig understrege, at organisationens medarbejdere ikke kan medvirke til de udvidede kontrolforanstaltninger m.v., som lovforslaget lægger op til, og på grund af sin neutralitet og uafhængighed må Røde Kors ikke på nogen måde administrere tiltag, der har karakter af frihedsberøvelse. Dansk Røde Kors skal derfor på det kraftigste opfordre til, at det overvejes, hvilket formål så indgribende og omkostningstunge foranstaltninger overhovedet kan have.

Dansk Røde Kors må pege på, at Center Sandholm ikke har tilstrækkelige faciliteter til, at personer på tålt ophold kan få uforstyrrede besøg af deres familier og børn, hvorfor personer i gruppen, der har familie, vil blive særlig hårdt ramt. Det vil ikke alene ramme den, der er på tålt ophold, men vil få meget alvorlige konsekvenser for deres børn. Disse børn udgør i forvejen en udsat gruppe, og en vedtagelse af lovforslaget vil forværre deres situation betydeligt.

De foreslåede stramninger mangler efter Dansk Røde Kors' opfattelse proportionalitet mellem de meget indgribende tiltag og det, man ønsker at opnå, og det bør nøje overvejes, om det ønskede ikke kan opnås på langt mindre indgribende vis. Dansk Røde Kors mener, at meldepligten i den foreslåede form har chikanøs karakter og finder, at så hyppig meldepligt alene bør pålægges, hvis der er klare sikkerhedsmæssige hensyn, eller hvis hensynet til den offentlige orden tilsiger dette.

Gruppen af personer, der opholder sig i Danmark på tålt ophold, udgør efter det for Dansk Røde Kors oplyste 18 personer. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er flere forskellige årsager til, at et menneske kommer i den situation.

Den største gruppe omfatter de, der på grund af kriminalitet har fået en udvisningsdom. Det skal understreges, at der ikke nødvendigvis er tale om mennesker, som har begået grov kriminalitet, idet også mindre grove forbrydelser kan medføre, at man bliver dømt til udvisning afhængigt af den tid, man har opholdt sig i Danmark. Der er her tale om personer, der er dømt for kriminalitet og har udstået straffen, og som alene på grund af situationen i hjemlandet ikke kan udsendes. Der er altså for langt de flestes vedkommende tale om en situation, som den pågældende ikke har nogen mulighed for at ændre på. Samtidig er det et opgør med det almindeligt anerkendte retsprincip om, at regnskabet med samfundet er gjort op, når straffen er udstået. Disse mennesker befinder sig allerede uden de foreslåede stramminger i en situation, hvor de lever med en tidsubestemt tillægsstraf, en tidsubestemthed, der ellers kun anvendes i tilfælde af kriminalitet af så grov karakter, at man kan idømme forvaring.

Derudover er der de personer, som på grund af formodede forbrydelser begået før personen kom til Danmark, ikke kan få asyl i Danmark. Dansk Røde Kors har ved skrivelse af 8. marts 2002 afgivet høringssvar vedrørende en ændring af udlændingeloven, hvor der ligeledes blev foreslået skærpelse af regler om opholdssted og meldepligt for personer på tålt ophold. Allerede ved dette høringssvar gjorde Dansk Røde Kors opmærksom på, at der for denne gruppe, der er udelukket fra flygtningestatus i Danmark, er tale om personer, der hverken er dømt for de formodede forbrydelser i deres hjemland eller i andre lande. Udelukkelsen sker i medfør af flygtningekonventionens artikel 1F(b), hvor der er: "alvorlig grund til at antage". Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at det før Flygtningeævnet bringer denne artikel i anvendelse allerede er slået fast, at vedkommende opfylder flygtningekonventionens betingelser for at være flygtning. Udsendelse kan ifølge sagens natur derfor ikke finde sted.

Endelig omfatter gruppen også de personer, der er administrativt udviste. Dette er en praksis, der er retssikkerhedsmæssigt betænkelig, da der ved den administrative procedure kan træffes særdeles indgribende og alvorlige afgørelser, der ikke prøves af domstolene.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at udlændinge på tålt ophold i videst muligt omfang skal pålægges personligt at melde sig til politiet dagligt efter politiets nærmere bestemmelse. Udlændingen bliver pålagt at tage ophold i Center Sandholm, hvilket indebærer, at udlændingen skal bo og som udgangspunkt overnatte på centret. Alene hvis personen er indlagt på hospital, eller hvis der er alvorlig sygdom i den nærmeste familie, kan der dispenseres fra dette.

Dansk Røde Kors skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at der er flere personer på tålt ophold, der har familie og børn. Gennemføres lovforslaget i sin nuværende form vil det betyde, at det bliver umuligt for dem at praktisere et familieliv. Dette sammenholdt med Center Sandholms utilstrækkelige faciliteter gør det tvivlsomt om den adskillelse af familier, som lovforslaget vil medføre, vil være i overensstemmelse med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettigheds-konvention.

Disse forhold taget i betragtning bør den foreslåede udvidede adgang til at pålægge hyppig meldepligt – hvis den gennemføres – følges af en særlig klageadgang, der kan være medvirkende til at sikre prøvelse af politiets beslutning. En vedtagelse af lovforslaget rammer imidlertid alle i gruppen uanset årsagen til, at de befinder sig på tålt ophold. Dansk Røde Kors opfordrer til, at der tages individuelle humanitære og retssikkerhedsmæssige hensyn, således at der ikke indføres stramminger, der ikke tager hensyn til den enkeltes konkrete situation. En adgang til løbende prøvelse kan endvidere være medvirkende til, at det undersøges, om der er sket ændringer i muligheden for at udsendelse kan finde sted, eller om det fortsat er udsigtsløst, og hvorvidt det tjener et formål at opretholde den hyppige meldepligt.

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at Udlændingetjenesten gennem kontrol skal sikre, at udlændinge på tålt ophold overholder påbud om ophold og overnatning på Center Sandholm. Det fremgår af forarbejderne, at Udlændingetjenesten bliver pålagt at indføre en ordning, der muliggør løbende kontrol af, at udlændinge på tålt ophold sover på centret.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der på Center Sandholm er både hegn og adgangskontrol. Dansk Røde Kors skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at beboerne i Center Sandholm frit kan komme og gå, og at porten alene har til formål at sikre, at der af hensyn til beboernes tryghed ikke kommer uinviterede gæster. Dansk Røde Kors skal igen understrege, at organisationen ikke på nogen måde kan medvirke til tiltag, der har karakter af frihedsberøvelse.

Dansk Røde Kors står naturligvis til rådighed for uddybning af disse bemærkninger.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl
generalsekretær

Jørgen Chemnitz
afdelingschef